

Zemědělská produkce v České republice

Obsahové cíle:

Student umí na mapě určit, kde se v České republice co chová a co pěstuje.

Student chápe provázanost rostlinné a živočišné produkce.

Student se seznámí se specifiky české zemědělské produkce.

Student umí pracovat s grafem.

Jazykové cíle:

Student rozumí názvům zvířat.

Student rozumí názvům plodin.

Student rozumí názvům zemědělských produktů.

Jazykové struktury:

... chováme pro produkt/maso/ med/ vlnu/ vejce/ mléko/ na práci, ... se nazývá..., ... nám dává..., zemědělství se skládá z ..., /zemědělskou produkci můžeme rozdělit na..., nejdůležitější z rostlinné produkce jsou..., ... potřebují..., nížiny jsou v nadmořské výšce... m. n. m., v okolí řeky ... je nížina, která se nazývá..., pěstuje se ..., ... je nejteplejší oblast ČR, v blízkosti města Mikulova se pěstuje..., v jeho okolí se pěstuje ..., ... se používá pro výrobu..., v ČR se jí hodně vepřového masa, ... se chová/chovají..., v posledních letech roste spotřeba drůbeže, chová se tam ..., pěstuje se tam...

Slovní zásoba:

živočišná produkce, rostlinná produkce, hospodářská zvířata, mláďata - jehně, kůzle, hříbě, sele, tele, house, štěně, kuře, surovina, produkt, víno, cukr, pivo, mouka, chmel, obilí, vinná réva, cukrová řepa, mléko, olej, jogurt, jablko, chleba, olivy, džus, zemědělství / zemědělská produkce = výroba, pěstovat, chovat, hory, nížiny, podhůří, pahorkatina, vrchovina, řeky, města, oblast, úrodná/méně kvalitní půda, vepřové maso, skot, drůbež, kožešina, nejméně, vyvážet (exportovat)/ dovážet (importovat), kráva, ovce, prase, ryba, slepice, králík, pes, krůta, kůň, včela

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zemědělská produkce v České republice

Živočišná produkce – hospodářská zvířata

Hospodářská zvířata jsou taková zvířata, která chováme pro určitý **produkt** nebo **na práci**. **Pro maso v České republice** nejčastěji chováme **prasata, drůbež** (kuřata, kachny, husy nebo krůty), **kozy, králíky, ovce a ryby**. **Slepice** a částečně také **perličky** chováme **pro vejce**. Abychom získali **mléko**, chovají farmáři především **skot** (krávy) a také **ovce a kozy**. **Včely** jsou chované pro **med** a další **včelí produkty**. **Vlnu** získáváme především z **ovcí** a méně také ze speciálního plemene dlouhosrstých **koz a králíků**. Na práci můžeme využít **koně** a také například **pasteveckého psa** (pes, který hlídá ovce).

1. Přiřad'te, pro co která zvířata chováme.

pro maso

pro mléko

pro vlnu

na práci

pro vejce

pro med

 2. Proč chováme tato zvířata?

Krávy	chováme	pro mléko.
Ovce		pro vejce.
Včely		na práci.
Husy		pro vlnu.
Perličky		pro med.
Ryby		pro maso.
Kozy		
Slepice		
Králíky		

Říkejte: ..... chováme .....

 3. Znáte mlád'ata těchto zvířat? Doplňte a diskutujte. Můžete použít slovník.

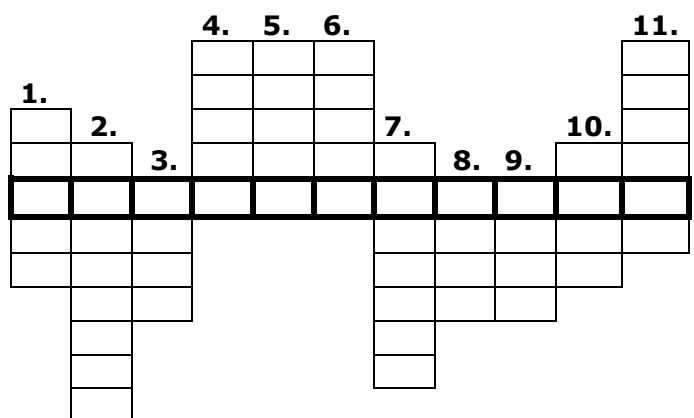
- *jehně, kůzle, hříbě, sele, tele, house, štěně, kuře*

- koza - _____
- husa - _____
- slepice - _____
- ovce - _____
- pes - _____
- kůň - _____
- kráva - _____
- prase - _____

 4. Křížovka:

- Mládě kozy se nazývá ...
- Zvíře, které chováme na vejce, se jmenuje
- Proč chováme prasata? Pro ...
- Jak se nazývá mládě ovce?
- Co nám dává včela?
- Mládě koně se nazývá ....
- Vejce nám snáší ...
- Co je mládě prasete?
- Jak říkáme mláděti krávy?
- Zvíře, které lidé chovají na maso a vlnu.
- Zvíře, které lidé chovají na maso a vlnu.

Rostlinná produkce

1. Jaká **surovina** (na obrázku) patří k jakému **produktu**?

chmel

_____

a) víno

obilí

_____

b) cukr

vinná réva

_____

c) pivo

cukrová řepa

_____

d) mouka

a) Odpovězte na otázky:

- Co vyrábíme z chmele? Z chmele vyrábíme.....
- Co vyrábíme z obilí? Z obilí vyrábíme .....
- Co vyrábíme z vinné révy?
- Co vyrábíme z cukrové řepy?

b) Vymyslíte další příklady?

c) Co je surovina a co je produkt? Roztříd'te a přiřad'te.

mléko, obilí, olej, jogurt, chmel, jablko, chleba, olivy, džus, pivo

suroviny	produkty

6. Z čeho se skládá zemědělství?

a) Přečtěte si text.

KRAJINA A ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Zemědělskou produkci můžeme rozdělit na **živočišnou** a **rostlinnou**. Z rostlinné produkce jsou nejdůležitější obiloviny (hlavně pšenice a kukuřice), cukrová řepa, ovoce a zelenina. Z té živočišné pak chov prasat, drůbeže, skotu a ryb.

Živočišná a rostlinná produkce závisí na typu krajiny. Důležitá je zejména kvalita půdy.

Nížiny

Nejúrodnější půda se nachází v nížinách v okolí velkých řek. Nížina je název pro krajinu, která je ve výšce 0 – 200 (300) metrů nad mořem. V ČR se nížiny nachází kolem řek Labe, Ohře, Dyje a Moravy. V nížinách se pěstují právě obiloviny, cukrová řepa, ovoce a zelenina, ale také víno nebo chmel. Chová se zde drůbež a prasata.

V okolí řeky Labe je **Polabská nížina** (Polabí). Nachází se mezi městy Jaroměř a Lovosice. Kromě obilí, ovoce a zeleniny se v okolí měst Mělník a Litoměřice pěstuje také vinná réva, ze které se vyrábí víno.

V nížině v okolí řeky Ohře se nachází město Žatec. V této oblasti se pěstuje chmel, který se používá pro výrobu piva.

Další důležité nížiny se nachází na Jižní Moravě v okolí řeky Dyje a Moravy. Nížina kolem řeky Dyje se nazývá **Dyjsko–svratecký úval**, a nížina kolem řeky Moravy se jmenuje **Dolnomoravský úval**. Jižní Morava je nejteplejší oblast České republiky. Pěstuje se zde ovoce (meruňky, švestky, broskve), zelenina (papriky, rajčata, okurky) a také obilí. V blízkosti města Mikulov (Dyjsko-svratecký úval) se pěstuje vinná réva, ze které se vyrábí víno.

Vrchoviny

Ve vrchovinách je půda méně kvalitní než v nížinách. Vrchovina je krajina, která je ve výšce 600 – 900 metrů nad mořem. Největší vrchovina České republiky je **Českomoravská vrchovina**. Pěstují se zde hlavně brambory a řepka, ze které se dělá olej, a chová se zde hlavně skot, kozy a ovce. Je zde také hodně rybníků, kde se chovají ryby (hlavně kapr). Nejvíc ryb se ale chová v okolí města Třeboň na jihu Čech.

Hornatiny (hory)

Hornatiny jsou ve výšce nad 900 metrů nad mořem. V hornatinách je kamenitá půda a chladno, proto zde není hlavní rostlinná výroba, ale živočišná. Chová se zde hlavně skot, prasata a ovce. Hlavní hory České republiky jsou **Krkonoše** na severu, **Moravskoslezské Beskydy** na jihovýchodě a **Šumava** na jihozápadě.

b) Odpovídejte na otázky podle textu:

1. Jaké máme typy krajiny?
2. Jak se jmenují tři nejdůležitější nížiny České republiky?
3. V jaké nadmořské výšce se nachází vrchoviny?
4. Jaká zvířata se hlavně chovají na horách?
5. Vyjmenuj tři nejdůležitější hornatiny České republiky.

c) Přečtěte si text ještě jednou. Rostlinnou produkci (=potraviny) označte **zeleně**, živočišnou produkci **červeně**.

7. Doplňte tabulku, informace najdete v textu.

Krajina	Jméno oblasti	Města	Co se tam pěstuje? 	Co se tam chová?
Nížina	Polabí			
	kolem řeky Ohře			
		Mikulov		
		-		
Vrchovina		-		
	-	Třeboň	-	
Hornatina		-	-	
		-	-	
		-	-	

8. Tvořte věty a napište je.

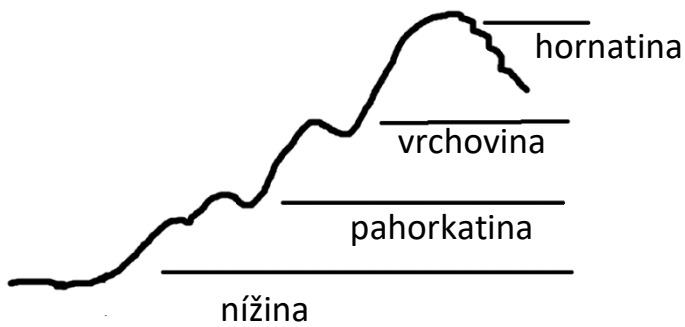
V nížinách	chováme/ pěstujeme	brambory.
V horách		víno.
Na Vysočině		skot (krávy).
Na Moravě		jablka.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

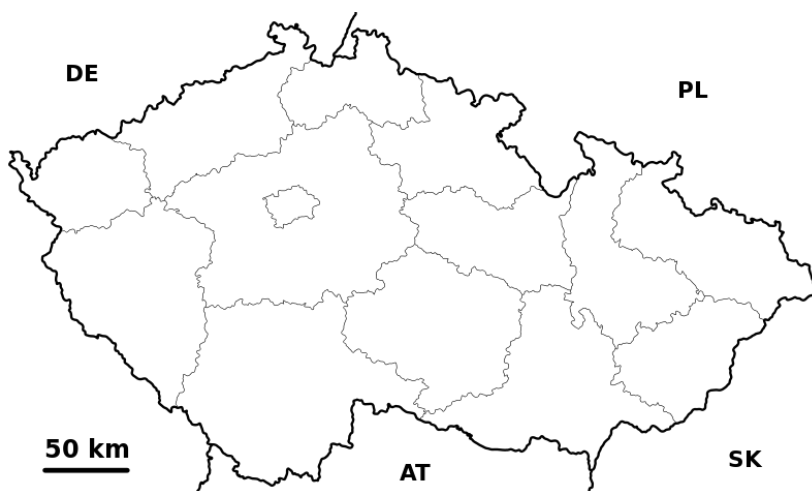

9. Doplňte nadmořskou výšku.

0 - 300 m n.m., 300 - 600 m n.m., 600 - 900 m n.m., nad 900 m n.m.

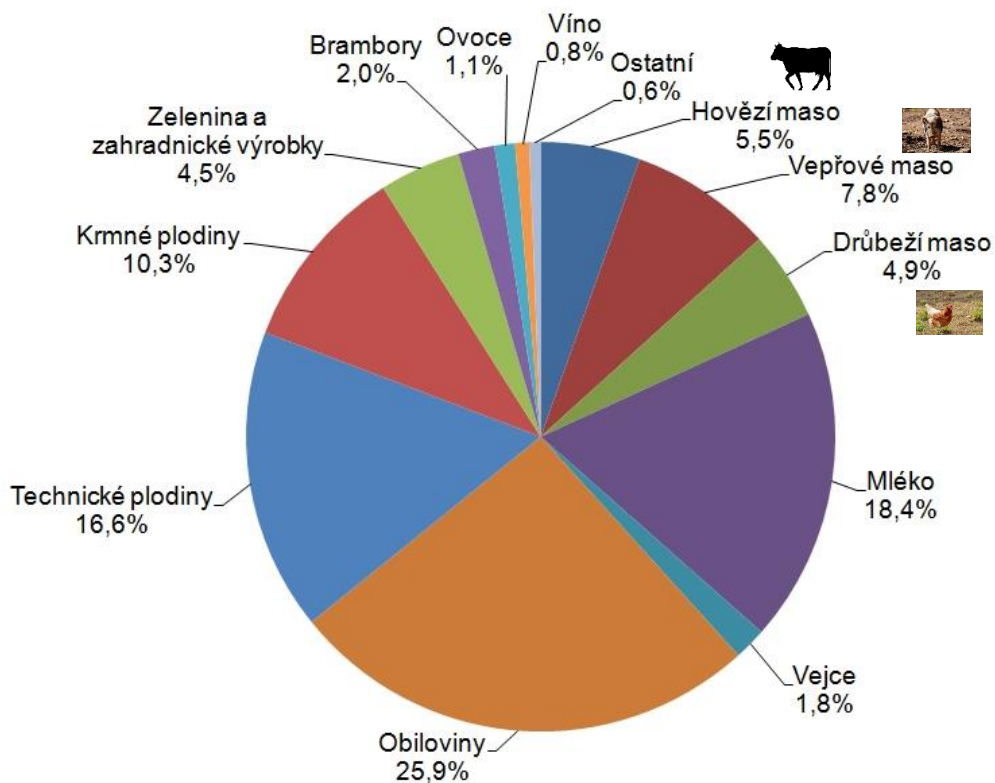
10. Dokreslete do mapy místa v textu, použijte mapu nebo atlas.

11. Zemědělská produkce v České republice

Podívejte se na graf a odpovězte:

- 1) Co pěstujeme **nejvíce**? .....
- 2) Produkujeme **více** vepřového **nebo** hovězího masa? .....
- 3) **Kolik procent** zemědělské produkce tvoří mléko? .....
- 4) Jakého rostlinného produktu je **nejméně**? .....
- 5) Které živočišné produkty vidíte v grafu?

Diskuse:

Co pěstujete a chováte ve vaší zemi?

Vyvážíte (exportujete) nějaké produkty?

Co vaše země dováží (importuje)?

Použité zdroje k pracovnímu listu a přílohám**Obrázky:**

[cit. 2017-03-01]. Dostupný pod licencí Public Domain a Creative Commons na WWW:

<https://pixabay.com/cs/miniatur%C3%AD-prase-prase-zv%C3%AD%C5%99e-2183685/>
<https://pixabay.com/cs/zv%C3%AD%C5%99e-pt%C3%A1k-husa-bill-dr%C5%AFbe%C5%BEe-202585/>
<https://pixabay.com/cs/kachny-dom%C3%A1c%C3%AD-kachny-pe%C5%99%C3%AD-zbytek-391247/>
<https://pixabay.com/cs/kr%C5%AFty-dr%C5%AFbe%C5%BEe-zv%C3%AD%C5%99ata-262355/>
<https://pixabay.com/cs/kozy-mlad%C3%BD-pastvina-louka-hn%C4%9Bd%C3%BD-2719445/>
<https://pixabay.com/cs/kr%C3%A1l%C3%ADk-nager-roztomil%C3%BD-zaj%C3%ADc-zv%C3%AD%C5%99e-2183616/>
<https://pixabay.com/cs/ovce-jehn%C4%9B%C4%8D%C3%AD-farma-zv%C3%AD%C5%99e-savec-2641172/>
<https://pixabay.com/cs/p%C5%99%C3%ADroda-bulharsko-%C5%99eka-972492/>
<https://pixabay.com/cs/ku%C5%99e-slepice-dr%C5%AFbe%C5%BEe-p%C3%BD%C5%99it%C3%BD-2686780/>
<https://pixabay.com/cs/perli%C4%8Dka-zv%C3%AD%C5%99e-pe%C5%99%C3%AD-ku%C5%99e-%C5%A1ed%C3%A1-456713/>
<https://pixabay.com/cs/kr%C3%A1vy-plot-farma-holstein-venkova-2563244/>
<https://pixabay.com/cs/v%C4%8Dela-kv%C4%9Bt-zav%C5%99%C3%ADt-opylen%C3%AD-makro-423566/>
<https://pxhere.com/cs/photo/795863>
<https://pixabay.com/cs/psi-skotsk%C3%BD-ov%C4%8D%C3%A1k-pasteveck%C3%BD-pes-1458926/>
<https://pixabay.com/cs/kapr-ryby-se-objev%C3%AD-plavat-rybn%C3%ADk-2405436/>
<https://pixabay.com/cs/vlna-ov%C4%8D%C3%AD-vlna-blauholz-barevn%C3%BD-2204858/>
<https://pixabay.com/cs/med-mil%C3%A9-sirup-organick%C3%A9-zlat%C3%A1-1006972/>
<https://pixabay.com/cs/prime-rib-grilov%C3%A1n%C3%AD-maso-2644538/>
<https://pixabay.com/cs/sklo-ml%C3%A9ko-b%C3%ADl%C3%A1-kravsk%C3%A9-ml%C3%A9ko-1587258/>
<https://pixabay.com/cs/vaj%C3%AD%C4%8Dko-ku%C5%99ec%C3%AD-vejce-syrov%C3%A1-vejce-1510449/>
<https://pixabay.com/cs/tele-kr%C3%A1va-m%C3%A1ma-m%C3%A1ma-a-syn-zv%C3%AD%C5%99ata-244030/>
<https://pixabay.com/cs/mosel-%C5%99eka-beilstein-sachsen-obec-486565/>
<https://pixabay.com/cs/teplo-l%C3%A9to-slunce-chladn%C3%BD-149937/>
<https://pixabay.com/cs/zimn%C3%AD-d%C4%9Bv%C4%8De-mlad%C3%BD-%C5%BEena-%C5%A1%C5%A5astn%C3%BD-1771405/>
<https://pixabay.com/cs/kohout-farma-vesnice-ku%C5%99e-2522623/>
<https://pixabay.com/cs/z%C3%A1kaz-zak%C3%A1z%C3%A1no-ne-upozorn%C4%9Bn%C3%AD-2133542/>
<https://pixabay.com/cs/obiloviny-p%C5%A1enice-zem%C4%9Bd%C4%9Blstv%C3%AD-228726/>
<https://pixabay.com/cs/pole-zem%C4%9Bd%C4%9Blsk%C3%A1-p%C5%AFda-%C5%99%C3%ADje-2069542/>
<https://pixabay.com/cs/%C5%A1pinav%C3%BD-ruka-palm-p%C5%AFdy-p%C3%ADsek-2573292/>
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:SugarBeet.jpg>
<https://pixabay.com/cs/chmel-listy-zahrada-185732/>
<https://pixabay.com/cs/p%C5%A1enice-zrna-obil%C3%AD-zem%C4%9Bd%C4%9Blstv%C3%AD-312037/>
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/14/Solaris_grape_and_leaf.jpg